

SUSIEN SAALIINA

Kirjoittanut JACK LONDON

N:o 26

MAILTA JA MERILTÄ

25 p:ää

SEIKKAILUJA · KERTOMUKSIA · KUVAUKSIA NUORISOLLE

✻✻✻ Toimittanut TEUVO PAKKALA ✻✻✻

Kustannusosakeyhtiö Otava · Helsingissä

MAILTA JA MERILTÄ 26.

SUSIEN SAALIINA

KIRJOITTANUT
JACK LONDON

Matkue.

Tumma korpi kohosi uhkaavan synkkänä jäätyneen joen molemmin puolin. Tuuli oli äskettäin karistanut puista valkean lumipeitteen, niin että ne näyttivät kaamean mustina ahtautuvan toisiansa vasten hämärtyvän päivän valossa. Syvä hiljaisuus vallitsi kaikkialla tässä elottomassa erämaassa, joka oli niin autio, niin kylmä, ettei se näyttänyt edes surulliselta. Pikemmin oli siinä ikäänkuin naurua, naurua, joka oli kamalampaa kuin mikään murheellisuus, ilotonta kuin sfinksin hymy, hyytävän kylmää ja julmaa kuin täytymyksen pakko. Ikuisen olennon järkähtämätön, tutkimaton viisaus siellä nauroi elämän ja sen ponnistusten turhuutta. Se oli aito erämaa, villi, kylmäsydäminen pohjolan korpi.

Ja kuitenkin oli siellä eloa, vieläpä uhmaavaa eloa! Jäätynyttä jokea pitkin vaelsi verkalleen jono sudennäköisiä koiria. Niiden tiheä turkki oli kuurassa, hengitys jäättyi ilmassa heti, päästyään sakeana höyrypilvenä kidasta, ja ripustautui jääkiteinä turkin karvoihin. Koirat kulkivat nahkahihnoista tehdyissä valjaissa vetäen peränsään rekeä. Tässä reessä ei ollut jalaksia ensinkään. Se oli valmistettu paksusta koivunkaarnasta ja lepäsi koko pohjallaan lumessa. Kokka oli taivutettu ylöspäin, ja kulkiessa se velloi kuohkeata lunta

nostattaen ikäänkuin vaahtoharjaisia aaltoja. Reessä oli pitkä, kapea, nelisärmäinen kirstu ynnä muuta kalua, villaisia peitteitä, kirves, kahvipannu ja kattila, jotka olivat siihen kiinni köytettyinä, mutta suurimman tilan otti tuo mainittu pitkä, kapea, nelitahkoinen kirstu. Koirien edellä hiihti mies leveillä suksilla ja reen perässä toinen. Reessä makasi kirstussa kolmas, jonka vaivat ja raskaudet olivat päättäneet, mies, joka oli sortunut erämaan pakkaseen, niin ettei enää liikkunut, ei hievahtanut. Erämaa ei rakasta liikuntaa. Elämä on sille loukkaus, sillä elämä on liikuntaa, ja erämaa pyrkii pysäyttämään kaiken liikunnan. Niinpä se jäädyttää veden, estääkseen sen virtaamasta mereen, karkoittaa nesteen puista, kunnes nämä kuivettuvat ydintä myöten; mutta julmimmin ja kauheimmin se vainoo ihmistä pakoittaakseen hänet alistumaan, hänet, kaikista olennoista levottomimman, joka aina ja myötänsä kapinoi sitä sääntöä vastaan, että lopuksi kaikki liikunta lakkaa.

Reen edessä ja takana taivalsivat kuitenkin hellittämättä ja pelottomina nuo kaksi miestä, jotka vielä olivat elossa. Heidän ruumiinsa oli verhottu paksuun turkkiin ja pehmeäksi muokattuun nahkaan. Heidän silmäripsensä, poskensa ja huulensa olivat niin kauttaaltaan hengityksen synnyttämän kuuran peitossa, että kasvot olivat tuiki tuntemattomat, ja se teki heidät aavemaisen näköiksi. He olivat kuin mitä ruumiinkantajia joissakin kummitusmaailman hautajaisissa. Ihmisiä he kuitenkin olivat, vähäpätöisiä seikkailijoita, jotka vaelsivat autiota, pilkallista, äänetöntä erämaata ja taisteluvälmiinä uhmasivat maailmaa, joka oli niin kaukainen, vieras ja eloton kuin avaruuden tyhjä äärettömyys.

He vaelsivat sanattomina, sillä heidän täytyi säästää hengitystään ruumiilliseen ponnistukseen. Ympärillä vallitsi ahdistava hiljaisuus, joka painosti heidän mieliään kuten vesipaljous sukeltajan ruumista meren syvyydessä. Se puristi heitä äärettömyyden painolla, järkähtämättömän täytymyksen tyydydellä. Se tunki heidät sielujensa syvimpiin sopukkoihin ja pusersi heistä, kuten rypäleestä mehun, kaiken väärän pyrkimyksen, kaiken epätodellisen innostuksen, kaiken liiallisen maallisten asiain arvossapitämisen, kunnes he olivat pienet ja mitättömät kuin pölyhiukkaset, joiden järki ja viisaus on niin tuiki vähäistä ja jotka avuttomina liikehtivät sinne tänne suurten, sokeiden luonnonvoimien temmellyksessä.

Kului tunti ja toinenkin. Lyhyen, auringottoman päivän kalpea valo alkoi sammua, kun kaukainen, heikko sävel ikäänkuin kohosi ilmaan. Nopeasti se liukui muutamia ääniaskelia ylemmäksi, kunnes jäi hetkeksi väristen soimaan ylimmälle asteelle ja sitten häipyi kuulumattomiin. Sitä olisi voinut luulla kadotetun sielun valitushuudoksi, ellei sen surumielisyyteen olisi sekaantunut eräänlaista nälkäistä, himokasta hurjuutta.

Edessä hiihtävä mies käänsi päätään, kunnes kohtasi toverinsa katseen, ja sitten he nyökkäsivät toisilleen pitkän, kapean kirstun yli; he olivat kumpikin tajunneet, mitä tuo ääni merkitsi.

Kajahti toinen ulvonta, joka kimeänä puhkaisi hiljaisuuden kuin terävä neula. Molemmat miehet huomasivat, että se tuli takaapäin lumiaavikolta, jonka halki he vastikään olivat taivaltaneet. Kolmas ulvonta — ikäänkuin vastaukseksi äskeiselle — kajahti samalta suunnalta, mutta edellisen vasemmalta puolelta.

— Ne ovat meidän jäljillämme, Bill, sanoi edessä kulkeva mies.

Ääni kuului käheältä ja aavemaiselta. Mies oli ilmeisesti puhunut suurella vaivalla.

— Lihaa on niukalti, vastasi hänen toverinsa. — En ole viikko-kauteen nähnyt edes oravan jälkeä.

Muuta he eivät puhuneet, vaan kuuntelivat tarkkaavasti vainoojensa metsästyshuutoja, jotka kaikuivat takaapäin.

Pimeän tullen he ohjasivat koiransa rantametsikköön ja leiriytyivät sinne. Ruumisarkku sai nuotion ääressä tehdä istuimen ja pöydän virkaa. Sudennäköiset koirat tunkeilivat tulen ympärillä muristen ja sivumennen puraisten toisiaan eivätkä osoittaneet mitään halua siirtyä loitommalle pimeyteen.

— Kuulehan, Henrik, minusta näyttää, että ne tänään pysyttelevät merkillisen lähellä nuotiota, huomautti Bill.

Henrik nyökkäsi puuhatessaan kumarassa valkean ääressä ase-tellen jääpalasilla täytettyä kahvipannua tulelle. Hän ei virkkanut mitään, ennenkuin oli istuutunut paikalleen ruumisarkulle ja alkanut syödä.

— Ne tietävät missä ovat paraiten turvassa, sanoi hän. — Ne syövät myös mieluummin kuin antautuvat syötäviksi. Viisaita koiria.

Bill pudisti päätänsä.

— Enpä juuri tiedä, sanoi hän.

— Ensi kerran kuulen sinun epäilevän niiden viisautta.

— Kuule, Henrik, vastasi toinen pureksien hitaasti papuja, — huomasitko mitä melua koirat äsken pitivät, kun annoin niille ruokaa?

— Pitivät ne todella tavallista isompaa ääntä, vastasi Henrik.

— Montako koiraa meillä on? kysyi Bill.

— Kuusi.

— Hyvä . . . — Bill oli vaiti hetken aikaa, antaakseen sanoilleen enemmän pontta. — Kuten sanot, Henrik, jatkoi hän sitten, on meillä kuusi koiraa. Minä otinkin säkistä kuusi kalapalasta ja annoin kullekin koiralle yhden, mutta sittenkin yksi jäi ilman.

— Laskit väärin.

— Meillä on kuusi koiraa, uudisti toinen aivan rauhallisesti. — Minä otin esille kuusi kalapalasta. Mutta Yksikörvä jäi ilman. Sille otin säkistä jälkeensä vielä yhden.

— Mutta meillähän on ainoastaan kuusi koiraa, intti Henrik.

— Kuule, Henrik, jatkoi Bill, — enhän minä tahdo sanoa, että ne kaikki olivat koiria, mutta seitsemän suuta sai kalaa.

Henrik taukosi syömästä, katsoi nuotion yli ja laski koirat.

— Kuusi niitä vain on, sanoi hän.

— Yhden minä näin juoksevan tiehensä äsken, väitti Bill edelleen pitäen kylmän järkähtämättömästi kiinni mielipiteestään. — Ja minä laskin niitä seitsemän.

Henrik loi häneen sääliväisen katseen.

— Olisinpa mielissäni, jos s i i t ä matkasta pian selviydettäisiin, sanoi hän.

— Mitä tarkoitat? kysyi Bill.

— Tarkoitan sitä, että tämä kuorma tässä käy sinun hermoillesi, jotta alat nähdä kummituksia.

— Sitäkin olen ajatellut, vastasi Bill vakavasti. — Sentähden, kun näin sen yhden niin suoraa päätä laukkaavan tiehensä, menin tarkastamaan lunta ja näin siinä jäljet. Sitten laskin koirat, ja niitä oli taas kuusi. Jäljet ovat vielä lumessa. Tahdotko nähdä? Minä näytän ne sinulle.

Henrik ei vastannut, vaan pureksi ääneti edelleen ja huuhtoi lopuksi aterian tähteet kahvilla alas. Sitten hän pyyhki suunsa kädenselkäpuolella ja sanoi:

— Sinä luulet siis, että se oli —

Pitkäveteinen, peloittavan surullinen ulvonta, joka kajahti jostain pimeydestä, keskeytti hänen puheensa. Hän vaiken kuunnellakseen. Sitten hän lopetti lauseensa osoittaen kädellään sinne päin, mistä ulvonta kuului: — . . . joku noista tuolla?

Bill nyökkäsi.

— Tahtoisin satatuhatta kertaa mieluummin uskoa sitä kuin mitään muuta. Ja kuulithan itse mitä melua koirat pitivät.

Yhä uudistuvat ulvonnat, joista toinen aina tuntui olevan vastauksena toiseen, muuttivat ympäröivän hiljaisuuden ikäänkuin hulluinhuoneen meluisaksi rähinäksi. Joka taholta kuului ääniä, ja koirat painautuivat hädissään toisiinsa kiinni ja tunkeutuivat niin lähelle tulta, että kuumuus kärvensi niiden turkkia.

Bill heitti lisää puita nuotioon, ennenkuin sytytti piippunsa.

— Taidat olla hieman alakuloisella tuulella, huomautti Henrik.

— Kuulehan, tuota . . . — Bill imeksi vähän aikaa miettiväisenä piippuaan, ennenkuin jatkoi: — Minä tässä juuri tuumiskelin, miten äärettömän paljon onnellisempi tuo tuossa on kuin me, sinä ja minä, koskaan voimme olla.

Puhuessaan hän osoitti peukalollaan ruumisarkkua, jolla he istuivat.

— Kun me, jatkoi hän, kuolemme, sinä tai minä, olemme onnelliset, jos saamme raatomme päälle niin suuren kasan kiviä, etteivät koirat pääse meihin kiinni.

— Eihän meillä olekaan sukulaisia eikä rahaa eikä kaikkea sitä mitä hänellä tuossa, vastasi Henrik. — Ei meidän kannata kustantaa kuolleelle ruumiillemme pitkiä matkoja.

— Se minua ihmetyttää, jatkoi Bill, miksi sellainen mies kuin tämä tässä, joka omassa maassaan oli korkea herra ja jonka ei ole koskaan tarvinnut huolehtia syömisestä eikä juomisesta eikä yö-sijasta, — miksi hän tulee tänne tällaiseen jumalan hylkäämään erämaahan. Sitä minä en voi oikein käsittää.

— Hän olisi saattanut elää vanhaksi, jos olisi pysynyt kotoaan, myönsi Henrik.

Bill avasi suunsa puhuakseen, mutta huomasi samassa muuta. Hän osoitti sen sijaan kädellensä pimeyteen, joka muurin tavoin ympäröi heitä joka puolella. Siinä ei eroittanut mitään muotoja, ei mitään ääriviivoja, ainoastaan hehkuvien hiilten kaltaisen silmäparin saattoi nähdä siellä loistavan. Henrik osoitti päällään toista

ja kolmatta silmäparia. Kokonainen piiri kiiluvia silmiä näytti ympäröivän leiriä. Nuo loistavat pisteet liikkuivat, katosivat väliin ja ilmestyivät seuraavassa tuokiossa jälleen näkyviin.

Koirien levottomuus oli kasvanut; äkillisessä pelonpuuskassa ne syöksähtivät nuotion toiselle puolelle ja tunkeutuivat miesten turviin. Siinä mellakassa yksi niistä kaatui ihan nuotion viereen. Ilmassa tuntui palaneen villan käryä, ja koira vikisi kivusta ja pelosta. Kiiluvien silmien piiri häilyi sillävälän levottomasti edestakaisin, vieläpä hetkeksi peräytyikin, mutta palasi taas heti entiselle paikalleen, kun koirat hieman rauhoittuivat.

— Onpa todella suuri onnettomuus, ettei meillä ole enää patruunia, virkahti Bill.

Hän oli polttanut piippunsa loppuun ja autteli toveriaan tämän levittäessä yösijaksi villapeitteitä ja nahkasia mämmynhavuille, joita he jo ennen illallista olivat koonneet lumihangelle. Henrik murahti myöntävästi ja alkoi riisua mokkasiineja ¹ jaloistaan.

— Montako patruunaa sanoit meillä olevan jäljellä? kysyi hän.

— Kolme, kuului vastaus. — Kunpa niitä olisi kolmesataa. Silloin näyttäisin noille kirotuille pedoille mitä kuuluu.

Bill pui äkäisesti nyrkkiä kiiluville silmille ja alkoi hänkin vetää jaloistaan mokkasiineja, jotka asetti tulen paisteeseen.

— Toivoisin, että tämä pakkanenkin jo hiukan lauhtuisi, jatkoi hän. — Sitähän on tässä jo kaksi viikkoa ollut viisikymmentä astetta. Peijakas, että ollenkaan läksin tällaiselle matkalle! Se ei miellytä minua. Minun ei ole hyvä olla, ja koska nyt kerran olen toivomistuulella, niin haluaisin, että retki olisi päättynyt ja me istuisimme, sinä ja minä, tällä hetkellä Mac Gurryn linnoituksessa takkavalkean ääressä pelaamassa korttia. Se se olisi toista kuin tämä.

Henrik murahti jotakin ja ryömi peitteen alle. Hän oli jo nukumaisillaan, kun hänet herätti toverinsa ääni.

— Kuule, Henrik, — minä tässä ajattelin sitä vierasta, joka kävi täällä ja sai kalaa, — miksi koirat eivät pure sitä? Se tekee minut levottomaksi.

— Sinä kiusaat itseäsi suotta, Bill, kuului unelias vastaus. — Ethän ennen ollut tuollainen. Lopeta nyt jo ja nuku pois, niin olet

¹ Mokkasiinit = Pohjois-Amerikan intiaanien käyttämät kannattomat jalkineet, jotka valmistetaan parkitusta villieläinten nahasta.

aamalla virkku ja iloinen taas. Olet syönyt mahasi pilalle; siitä sinun levottomuutesi johtuu.

Molemmat miehet nukkuivat saman peitteen alla vierekkäin, raskaasti hengittäen. Nuotio paloi ja hiiltui, ja kiiluvien silmien piiri kiertyi yhä lähemmäksi leirin ympärille. Koirat sulloutuivat pelokkaisina yhteen kohti ja murisivat uhkaavasti, milloin joku silmäpari tuli liian lähelle.

Kerran kasvoi melu niin äänekkääksi, että Bill heräsi. Hän hiipi varovasti vuoteesta, jottei herättäisi toveriaan, ja lisäsi puita nuotioon. Kun liekki leimahti korkealle, niin kiiluvaiset vetäytyivät kauemmaksi. Sattumalta hän vilkaisi koiriin, hieraisi silmiään ja katsoi tarkemmin. Sitten hän ryömi takaisin peitteen alle.

— Henrik, sanoi hän. — Kuulehan, Henrik!

Tämä havahti unesta ja murisi:

— Mikä hätänä?

— Ei mikään, kuului vastaus. — Sitä minä vain, että nyt niitä on taas seitsemän. Laskin juuri.

Henrik vastasi ilmoitukseen murinalla, joka pian muuttui kuorsaukseksi, kun uni sai hänet valtaansa.

Aamalla Henrik heräsi ensiksi ja puukkasi toverinsakin valveille. Päivä tosin valkeni vasta kolmen tunnin päästä, vaikka kello oli jo kuusi. Henrik alkoi puuhailla pimeässä ja keittää aamiaista, sillä aikaa kun Bill kääri peitteitä kokoon ja laittoi reen lähtökuntoon.

— Kuulehan, Henrik, virkkoi hän äkkiä, — montako koiraa sanoit meillä olevan?

— Kuusi.

— Erehdys! ilmoitti Bill voitonriemuisesti.

— Seitsemänkö taas? kysyi Henrik.

— Ei, vaan viisi, sillä yksi on poissa.

— Tuhhat tulimmaista! karjaisi Henrik raivostuneena ja jätti aamiaisen laitton sikseen ruveten laskemaan koiria.

— Oikeassa olet, sanoi hän. — Paksu on poissal!

— Ja niinkuin öljytty salama se hävisi heti irti päästyään. Ei mitään jäänyt jäljelle.

— Mitäpä olisikaan jäänyt? vastasi Henrik. — Ne tietysti nie-livät sen heti elävältä. Lyön vetoa, että se vielä haukkui, kun ne sen pistivät poskeensa, tuhannen vietävät!

— Se olikin aina hieman typerä.

— Mutta ei tyhmänkään koiran pitäisi olla niin hullu, että itsensä juoksee päistikkaa surman suuhun.

Henrik katseli tutkivasti muita koiria, ikäänkuin saadakseen selville kunkin luonteenominaisuudet.

— Lyön vetoa, ettei sitä tekisi yksikään noista tosista.

— Niitä ei kalikallakaan saisi nuotion äärestä pois, myönsi Bill. — Jo minä aina ajattelinkin, ettei Paksun laita ollut oikein.

Se oli ruumispuhe kuolleen koiran muistoksi matkalla pohjan pimeillä perillä — ei yhtään niukempi kuin monen muun koiran ja monen miehen.

Naarassusi.

Kun aamiainen oli syöty ja vähät leirikapistukset sullottu rekeen, käänsivät miehet loimottavalle nuotiolle selkensä ja katosivat pimeyteen. Kohta alkoi jälleen tuo peloittavan surullinen ulvonta, joka kaikui eri tahoilta halki pakkasen ja pimeän. Miesten puhelu taukosi.

Kello yhdeksältä valkeni aamu — keskipäivällä hohti etelän taivas ruusunpunaisessa valossa, joka pian kuitenkin kalpeni. Jäljelle jäänyt harmaja kajastus kesti kello kolmeen, jolloin sekin sammui, ja sitten levitti napaseudun yö mustan vaippansa yli aution, äänettömän maailman.

Pimeän tullessa ulvonta alkoi kuulua lähempää oikealta, takaa ja vasemmalta, vieläpä jonkun kerran niin läheltä, että uupuneet koirat vapisivat pelosta ja hädissään joutuivat epäjärjestykseen ja sotkivat valjaansa.

Erään sellaisen lyhyen pysähdyksen jälkeen, kun Bill ja Henrik olivat taas saaneet valjakon järjestykseen, virkkoi edellinen:

— Toivoisin, että ne löytäisivät muuta saalista ja jättäisivät meidät rauhaan.

— Ne hermostuttavat todellakin julmasti, myönsi Henrik.

Muuta he eivät virkkaneet ennenkuin vasta yöleirillä.

Henrik kumartui kattilan yli, jossa papurokka porisi, ja pani sinne pieniä jääpalasia, kun äkkiä kumahti jyrkevä isku ja kajahti Billin huuto, äkäinen murina ja koiran kiljahdus, joka vavahutti

hantä. Hän suoristihe ja näki tumman otuksen mennä pyyhältävän hangella ja katoavan pimeyteen. Sitten hän huomasi Billin, joka puolittain voitonriemuksena, puolittain nolona seisoi koiraparven keskellä, toisessa kädessä paksu kalikka, toisessa kuivatun lohien pyrstöpuoli.

— Puolet se pahus kuitenkin sai, ilmoitti hän, mutta annoinpa sille siitä hyvästä aika tärskäyksen. Kuulitko, miten se älähti?

— Minkä näköinen se oli? kysyi Henrik.

— En minä sitä niin tarkkaan eroittanut. Mutta neljä jalkaa sillä oli ja kita ja karvat ja koiralta se näytti.

— Ehkä se oli kesy susi.

— Riivatun kesy, oli mikä oli, kun noin vain tulee ja siepnaa suuhunsa kalapalasen.

Kun illallinen oli syöty ja molemmat miehet istuivat kirstulla poltellen piippujaan, taajeni kiiluvien silmien piiri taas ja alkoi lähetä.

— Toivoisin, että ne kohtaisivat peuralauman tai muun sellaisen ja heittäisivät meidät rauhaan, virkkoi Bill.

Henrik murahti jotakin, joka ei juuri kuulostanut myöntymykseltä, ja neljännestantun he istuivat ääneti, Henrik tuijottaen tuleen ja Bill silmäpiiriin, joka kiilui pimeydessä ihan nuotion takana.

— Toivoisin, että Mac Gurry olisi vain yhden päivämatkan päässä täältä.

— Heitä jo hiiteen nuo toivomiset ja marinat! ärjäisi Henrik kärsimättömästi. — Johan minä sinulle sanoin, että mahasi on vialla. Nielaise hyvä annos natronia, niin saat paremman olon ja seurasi käy hauskemmaks.

Seuraavana aamuna Henrik heräsi Billin hirveihin kirouksiin. Hän kohottautui kyynäspäiden varaan ja näki toverinsa loimottavan nuotion ääressä koirien keskellä nyrkit pystyssä ja kasvot vihan vääristäminä.

— Hoil huusi Henrik. — Mikä hätänä?

— Sammakko on poissa! kuului vastaus.

— Älä!

— On kuin onkin, sanon minä!

Henrik hypähti peitteen alta ja ryntäsi koirien luo. Hän laski ne ja yhtyi sitten kumppaninsa keralla sadattelemaan erämaan valtoja, jotka taas olivat ryöstäneet heiltä koiran.

— Sammakko oli väkevin kaikista, huomautti Bill lopuksi.

— Eikä se ollut typeräkään, lisäsi Henrik, ja se oli toinen ruumispuhe kahden päivän mittaan.

Aamiainen syötiin synkän mielialan vallitessa ja jäljellä olevat neljä koiraa valjastettiin reen eteen.

Päivä oli samanlainen kuin edellinenkin. Miehet vaelsivat sannattomina yli jäätyneen maan, ja hiljaisuuden keskeyttivät vain näkymättöminä seuraavien vainolaisten ulvonnat. Pimeän tullessa aikaisin iltapäivällä kaikui ulvonta lähempää, vainoojat kun tapansa mukaan likenivät; koirat säikkyivät ja takertuivat hädissään valjaihinsa, ja se sai miesten mielet yhä apeammiksi.

— Kas niin, sanoi Bill tyytyväisenä illalla, kun nousi työnsä äärestä ja suoristihe. — Eiköhän tämä pysty pidättämään noita tyhmyreitä.

Henrik jätti kattilansa ja tuli katsomaan mitä toinen oli tehnyt. Bill ei ollut ainoastaan kytkenyt koiria, vaan lisäksi tehnyt sen intiaanien tapaan keppejä käyttäen. Jokaisen koiran kaulaan hän oli pannut nahkahihnan niin kireälle, ettei koira päässyt hampaillaan siihen kiinni, ja näihin hihnoinhin hän oli sitonut neljän tai viiden jalan mittaiset kepit, joiden toinen pää taas oli hihnalla kiinnitetty maahan iskettyyn paaluun. Keppi oli siten esteenä, ettei koira päässyt hampaillaan kaluamaan kumpaistakaan hihnaa. — Henrik nyökäytti tyytyväisenä päätään.

— Tuo on ainoa keino, millä Yksikorvan saa pidetyksi kiinni, sanoi hän. — Sillä se puree hihnan poikki niin sievästi, että se on ihan kuin veitsellä leikattu, vaikka siihen tietysti menee hiukan enemmän aikaa. — Huomenna ne kaikki ovat tallella.

— Siitä lyön vetoa, vakuutti Bill. — Jos huomenna joku puutuu, niin minä en tahdo kahvia.

— Ne tietävät aivan varmaan, ettei meillä ole enää ruutia eikä lyijyä, huomautti Henrik makuulle mentäessä osoittaen ympärillä kiiluvia pisteitä. — Jos saisimme jonkun niistä kellistetyksi, niin ne varmasti osoittaisivat suurempaa kunnioitusta. Nyt ne tulevat joka yö lähemmäksi. Siirrähän hetkeksi silmäsi nuotiosta ja katso terävästi tuonnepäin. Näetkö tuota tuolla?

Miehet huvittelivat jonkun aikaa tarkastelemalla valonhohteen reunassa liikkuvia hämäreitä olentoja. Kun he tähtäsivät katseensa

lujasti johonkin pimeässä kiiluvaan silmäpariin, alkoi eläimen hahmo vähitellen muovautua, ja he saattoivat silloin tällöin erottaa joitakin muotoja.

Koirien nostama melu veti miesten huomion puoleensa. Yksikorva vinkui rukoilevasti, tempoili kytkeyttäen pyrkien pimeyteen päin ja iski tuontuostakin hampaansa mielettömällä vimmallä puuhun.

— Katsohan, Bill! kuiskasi Henrik.

Tulenhohteessa hiipi syrjästä salaa esille eläin, joka oli silmään-pistävästi koiran näköinen. Se liikkui epäluulonsekaisella rohkeudella, katseli tarkasti miehiä, mutta kiinnitti päähuomionsa koiriin. Yksikorva ponnisteli kytkeydessään pyrkien tulijaa kohden ja vinkui valittavasti.

— Ei tuo Yksikorva narri näytä pahasti pelkäävän, sanoi Bill hiljaa.

— Se on naarassusi, kuiskasi Henrik vastaukseksi. — Tämä selittää Paksun ja Sammakon paon. Tuo otus on lauman syöttinä. Se houkuttelee koirat tulen äärestä pois, ja sitten koko parvi karkaa niiden kimppuun ja syö ne suuhunsa.

Nuotio räiskähti. Hiiltynyt puupalanen pudota romahti syrjään. Vieras eläin säikähti ja livahti takaisin pimeyteen.

— Henrik, minä luulen... aloitti Bill.

— Mitä sitten?

— Luulen, että tuo peto on sama, jota kerran sivalsin kalikalla.

— Hyvin todennäköistä, vastasi Henrik.

— Ja tahtoisin samalla huomauttaa, jatkoi Bill, että tämän eläimen tuttavallinen suhde leirinuotioihin on minusta epäilyttävää ja rietasta laatua.

— Se tietää niistä ilmeisesti enemmän kuin on soveliaista säädyliselle sudelle, myönsi Henrik. — Susi, joka tietää niin paljon, että tulee koirain kanssa aterialle, on kokenut yhtä ja toista.

— Ukko Villanilla oli ennen muinoin koira, joka seurusteli susien kanssa, jatkoi Bill mieltävästi. — Minä sen tiedän, koska itse ammuin sen susilaumasta, ollessamme peuranpyynnissä, ja ukko Villan itki kuin lapsi. Hän ei ollut nähnyt sitä kolmeen vuoteen. Koko ajan se oli ollut sutten parissa.

— Luulen, että olet osannut naulan päähän, sanoi Henrik. — Tuo susi on oikeastaan koira, ja se on monta kalapalasta syönyt ihmisen kädestä.

— Jos voisin tehdä⁸ niinkuin tahdon, olisivat tuon koirasuden päivät luetut. Meillä ei ole varaa menettää useampia koiria.

— Mutta sinullahan on enää vain kolme patruunaa, huomautti Henrik.

— Siksi aionkin odottaa oikein varmaa ampumistilaisuutta, vastasi Bill.

Aamulla Henrik kohenteli nuotiota ja keitti aamiaista toverinsa vielä kuorsatessa.

— En raskinut herättää sinua, sanoi Henrik huutaessaan häntä myöhemmin aamiaiselle. — Sinä nukuit niin makeasti.

Bill rupesi unenpöpperössä syömään. Hän huomasi kuppinsa tyhjäksi ja ojensi kätensä kahvipannua kohden. Mutta pannu oli kaukana Henrikin vieressä.

— Kuules, Henrik, sanoi hän moittivasti, — nyt olet unohtanut jotakin.

Henrik katseli ympärilleen ja pudisti päätänsä. Bill ojensi hänelle tyhjää kuppiaan.

— Et sinä saa kahvia, ilmoitti Henrik.

— Onko se lopussa? kysyi Bill huolestuneena.

— Toivottavasti ei.

— Arveletko, että se on vahingoksi vatsalleni?

— Toivoakseni se ei ole.

Billin sisu kiehahti, ja kasvot lensivät punaisiksi.

— Sitten pyydän kohteliaimmin selitystä! kivahti hän.

— Viima on poissa, vastasi Henrik.

Kiirehtimättä ja kohtaloonsa alistuvan ihmisen ilmein Bill käänsi päänsä ja laski istualtansa koirat.

— Miten se on tapahtunut? kysyi hän levollisesti.

Henrik kohautti olkapäitään.

— Mistä minä tiedän. Yksikorva nähtävästi on sen irroittanut. Itse se ei olisi päässyt, se on varma.

— Kirottu lurjus! — Bill sanoi sen rauhallisesti ja totisesti, näyttämättä merkkiäkään siitä kiukusta, joka hänen sisässään kuohui.

— Kun ei saanut omaa hihnaansa poikki purruksi, niin pitipähän edes Viima hommata irti.

— No niin, Viiman päivät ovat joka tapauksessa päättyneet.

Se on todennäköisesti jo sulatettukin ja laukkaa tällä hetkellä parinkymmenen suden mahassa pitkin maailmaa.

Se oli Henrikin ruumispuhe tämän viimeksi kadonneen koiran muistoksi.

— Juo kahvia, Bill! lisäsi hän sitten.

Mutta Bill pudisti päätään.

— Älä ole narrimainen, tyrkytti Henrik ja kohotti pannua.

Bill vain työnsi kuppinsa syrjään.

— Ennen antaisin hirttää itseni kuin joisin. Sanoinhan, etten tahdo kahvia, jos joku koirista puuttuu, enkä niinmuodoin huoli siitä nyt.

— Kahvi on niin turkasen hyvää, tuumi Henrik.

Mutta Bill oli itsepäinen ja söi aamiaisensa kuiviltaan höystäen sitä vain hiljaisilla kirouksilla Yksikorvan tekemän kepposen johdosta.

— Tänä iltana kytken ne erilleen toisistaan, sanoi Bill, kun vaelus jälleen alkoi.

He olivat kulkeneet satasen metriä, kun etumiehenä hiihtävä Henrik kumartui ja otti maasta jonkun esineen, jota oli satuttanut suksellaan. Oli niin pimeä, ettei hän saattanut nähdä sitä, mutta koettelemalla hän sen tunsu. Hän heitti sen taakseen, niin että se ka-lahti rekeen ja siitä lensi Billin jalkain juureen.

— Ehkä voit vielä käyttää sitä, sanoi Henrik.

Bill päästi huudahduksen. Siinä oli kaikki, mitä Viimasta oli jäljellä, — keppi, jolla se oli ollut kytkettynä kiinni.

— Ne ovat syöneet sen nahkoineen karvoineen, sanoi Bill. — Keppi on silkoinen kuin piipunvarsi. Nahkahihnatin ovat poissa molemmista päistä. Kylläpä niillä näkyy olevan kiljuva nälkä. Jo minä sen huomaan, että ne saavat meidätkin, ennenkuin matka on lopussa.

Henrik nauroi uhmaavasti.

— Ei minua tosin vielä ennen ole sudet vallan pahasti ahdistaneet, mutta olen toki eläissänä ollut kovemmissakin paikoissa. Ei meistä tuollainen kourallinen viheliäisiä susia sentään niin vain loppua tee, tiedä se, Bill poikaseni.

— Älä sano vielä, mutisi Bill täynnä pahoja aavistuksia.

— Olkoon menneeksi, sanon sitten, kun olemme perillä Mac Gurryssä.

— Minä en oikein luota siihen perilletuloon, intti Bill.

— Vatsasi on epäkunnossa, ja se vaivaa sinua, opetti Henrik. — Sinun pitäisi saada kelpo annos kiniiniä, ja sen minä sinulle toimittaisin heti, jahka pääsemme perille.

Bill murahti äreästi tälle taudinmääräykselle ja vaipui entiseen äänettömyyteensä.

Päivä kului niinkuin kaikki muutkin. Kello yhdeksältä valkeni, kahdeltatoista lämmitti näkymätön aurinko eteläistä taivaanrantaa, sitten tuli iltapäivän kylmä harmaus, joka kolmen tunnin kuluuttua pimeni synkäksi yöksi.

Juuri silloin kun aurinko voimattomasti ponnisteli päästäkseen paistamaan, veti Bill reestä köysien alta pyssyn ja sanoi:

— Hiihdä sinä vain eteenpäin, Henrik, minä tässä katselen mitä olisi tehtävä.

— Paras olisi, että pysyisit reen luona, kehoitti toveri. — Sinulla on vain kolme patruunaa, eikä tiedä mitä vielä voi tapahtua.

— Kuka se tällä kertaa arkailee? ilkkui Bill.

Henrik ei vastannut, vaan taivalsi yksinään eteenpäin luoden usein huolestuneita katseita harmaaseen korpeen, jonne toveri oli kadonnut. Hetken kuluttua hän kohtasi Billin, joka reelle mahdottomia oikoteitä kulkien oli päässyt edelle.

— Ne ovat levinneet laajalle alalle, kertoi hän. — Ne seuraavat meitä, mutta tähytävät samalla sivustakin mitä saisivat suuhunsa. Näethän, meistä ne ovat varmat, tietävät vain, että täytyy odottaa jonkun aikaa. Sillävälän ne etsivät syötävää mistä saavat.

— Tarkoittanet vain, että ne luulevat olevansa meistä varmat. Mutta Bill ei kuunnellut.

— Minä näin niitä muutamia, jatkoi hän kertomustaan. — Ne ovat hirveän laihoja. Viikkokausiin ei niillä luultavasti ole ollut muuta syötävää kuin Paksu, Sammakko ja Viima, ja lauma on niin suuri, ettei koirista ole paljoa riittänyt kullekin. Niin, kamalan laihoja ne ovat. Kylkiluut töröttävät terävinä, ja vatsa on ihan selkärangassa kiinni. Ne ovat epätoivoisia, ja kohta ne tulevat ihan hulluiksi. Varo silloin itseäsi.

Pari minuuttia myöhemmin Henrik, joka tällöin kulki reen takana, päästi hiljaisen, varoittavan vihellyksen. Bill kääntyi katsomaan ja pysäytti tyynesti koirat.

Heidän takanaan hiiviskeli viimeisessä tienkäännteessä ja sel-

västi näkyvänä paksuturkkinen eläin. Se kulki kuono maassa ja omituisen kevyin, luistavin askelin. Kun miehet pysähtyivät, jäi sekin seisomaan, kohotti päänsä, katsoi heihin tiukasti ja nuuski vainuten sieraimillaan.

— Se on sama naarassusi, sanoi Bill.

Koirat olivat heittäytyneet hangelle lepäämään, ja hän astui niiden ohitse toverinsa luo. Yhdessä he katselivat tuota omituista eläintä, joka oli monta päivää vainonnut heitä ja vienyt heiltä puolet vetäjistä.

Varovaisesti eläin lähestyi, astuen pari askelta kerrallaan, kunnes tuli noin sadan metrin päähän. Sitten se seisahtui pää koholla erään mäntyröyhmän kohdalle ja tutki katselevia miehiä silmin ja sieraimin. Se tuijotti heihin omituisen jännittyneellä tavalla kuten koira, mutta vailla koiran mieltymystä; päinvastoin oli sen katseessa nälkäistä himoa, hirvittävää ja jääkylmän säälimätöntä.

Se oli sudeksi hyvin kookas; sen laihaan ruumiin ääripiirteet osoittivat sen kuuluvan lajinsa suurimpiin.

— Se on lapojen kohdalta hyvästikin kaksi ja puoli jalkaa korkea, huomautti Henrik, ja lyön vetoa, ettei sen pituus ole alle viiden jalan.

— Ja mikä merkillinen väri sillä on suden karvaksi, jatkoi Bill.

— En ole vielä ikinä nähnyt punaruskeaa sutta, mutta tämä on ihan kanelinvärinen.

Peto ei itse asiassa kuitenkaan ollut kanelinvärinen, sillä päävärinä siinä oli oikean suden karva, harmaja, mutta jokin punertava vivahdus siinä oli, joka vaihteli ja tuntui melkein näköhäiriöltä, sillä väliin se näytti harmaalta, selvästi harmaalta, väliin siinä taas oli tuollainen kummallinen väri, jolle ei ole oikeata nimeäkään olemassa.

— Se on ihan kuin suuri ajokoiraa, virkkoi Bill. — En ensinkään kummastelisi, vaikka se heiluttaisi häntäänsä. — Hoi, koira! huusi hän sille, — tule tänne, mikä lienetkin nimeltäsi.

— Se ei pelkää sinua ollenkaan, nauroi Henrik.

Bill häristi sille nyrkkiään ja huusi kovasti, mutta eläin ei osoittanut mitään pelkoa. Ainoa muutos, minkä siinä saattoi huomata, oli lisääntynyt jännitys. Se katseli miehiä silmät palaen nälkäisen säälimättömästä himosta. He olivat lihaa, ja koska se oli nälissään, olisi se mielellään mennyt eteenpäin ja syönyt heidät, jos olisi usaltanut.

— Kuulehan, Henrik, sanoi Bill alentaen ehdottomasti ääntänsä, — meillä on tosin vain kolme patruunaa, mutta tässä olisi mainio tilaisuus. Minä en ampuisi harhaan. Se on vienyt meiltä kolme koiraa, ja siitä olisi tehtävä loppu. Mitä sanot?

Henrik nyökkäsi myöntävästi.

Bill veti varovasti pyssyn reestä ja kohotti sen. Mutta ennenkuin hän oli saanut sen olkapäätänsä vasten, hyppäsi susi syrjään ja katosi puiden sekaan.

— Se minun olisi pitänyt älytänkin, harmitteli Bill pannen pyssyn takaisin paikalleen. — Onhan luonnollista, että susi, joka tulee koirien luokse aterian jaolle, tietää ampuma-aseistakin jotakin. Sanon suoraan, Henrik, että tuo peto on koko onnettomuutemme syynä. Ilman sitä meillä olisi nyt kolmen koiran sijasta kuusi. Ja sen minä sanon, että lopun siitä teen. Mutta se on liian ovela antaakseen ampua itsensä noin vain muitta mutkitta; siksi minä asetunkin väijyksiin ja sitten lähetän sille lyijyä turkkiin, niin totta kuin nimeni on Bill.

— Älä sentään mene liian kauaksi, varoitti toveri. — Jos koko lauma karkaa kimppuusi, niin kolme laukausta auttaa yhtä vähän kuin kolme hätähuutoa helvetissä. Pedot ovat vimmatusti nälissään, ja jos ne kerran sinut piirittävät, niin olet varmasti mennyt miestä.

He asettuivat sinä iltana varhain leirille. Kolme koiraa ei enää jaksanut vetää rekeä yhtä nopeasti eikä yhtä kauan kuin kuusi oli tehnyt, ja näkyi selvään, että ne olivat uuvuksissa. Miehetkin menivät aikaisin levolle, sitten kun Bill vielä kerran oli tarkastanut, että koirat olivat kytketyt niin kauas erilleen, etteivät voineet puremalla katkaista toistensa kiinnityshihnoja.

Mutta sudet olivat käyneet rohkeammiksi, ja monta kertaa miehet heräsivät unestaan, kun ne tulivat niin lähelle, että koirat pelosta hurjistuivat ja nostivat äläkän. Silloin oli aina pakko lisätä puita nuotioon, jotta julkeat ahdistajat pysyisivät turvallisen välimatkan päässä.

— Olen kuullut merimiesten kertovan haikaloista, jotka seuraavat laivaa, virkkoi Bill ryömiessään jälleen peitteen alle käytyään tulta kohentamassa. — Nämä sudet ovat ihan kuin maan päällä eläviä haikaloja. Ne ymmärtävät asiansa paremmin kuin me ei-

vätkä ne huvin vuoksi seuraa jälkiämme. Ne saavat meidät lopulta, Henrik, saavat kuin saavatkin.

— Sinut ne ovat jo puolittain saaneet, kun noin puhut, vastasi Henrik vihaisesti. — Ihminen on silloin jo puoleksi voitettu, kun hän sen myöntää, ja sinä olet puoleksi syöty, jos siinä vielä jaarittelet.

— Ovat ne saaneet parempiakin ihmisiä kuin mitä sinä ja minä olemme, vastasi Bill.

— Lopeta jo tuo ulina! Se alkaa ajan pitkään tympäistä.

Henrik käännähti harmistuneena toiselle kyljelle, mutta ihmetteli kuitenkin, ettei Bill suuttunut. Se tuntui omituiselta, sillä muulloin häntä terävä sana helposti loukkasi. Henrik mietiskeli sitä vielä kauan, ennenkuin nukkui, ja hänen viimeinen ajatuksensa oli: Bill on kieltämättä kovin masentunut. Minun pitää aamulla häntä hieman hauskuttaa.

Kiljuva nälkä.

Päivä alkoi suotuisin entein. Yöllä ei ollut yhtään koiraa kadonnut, ja paremmalla tuulella miehet jatkoivat vaellustaan halki hiljaisuuden, pimeän ja pakkasen. Bill näytti unohtaneen viimeiset ikävät aavistuksensa, vieläpä hän laski leikkiäkin ja teki pilaa koirista, jotka puolipäivän tienoissa olivat kaataneet reen eräässä hankalassa paikassa.

Sekamelska oli sanomaton. Reki oli tarttunut kiinni puunrungon ja suunnattoman kalliolohkareen väliin ja lisäksi kaatunut ylösalaisin. Miesten täytyi päästää koirat irti, ja kun he sitten puuhailivat reen kimpussa, huomasi Henrik, että Yksikorva hiipi pois päin.

— Tänne, Yksikorva! huusi hän suoristautuen ja kääntyen koiraan päin. Mutta Yksikorva lähti juoksemaan pakoon vieden valjaansa mukanaan, sillä taempaan äsken kuljetulla tiellä seisoi naarassusi odottamassa. Lähemmä päästyään koira tuli äkkiä varovaisemmaksi. Sen sijaan että olisi juossut, astui se lyhyin, sievin askelin ja pysähtyi sitten kokonaan. Se katseli sutta tarkoin ja epäluuloisesti, mutta ilmeisellä mielihalulla. Susi näytti hymyilevän sille näyttäen hampaitaan pikemmin imartelevalla kuin uhkaavalla tavalla, astui sitten leikkisästi pari askelta sitä kohden ja pysähtyi.

Yksikorva meni lähemmäksi, yhä vielä varuillaan ollen, korvat pystyssä, häntä koholla ja pää ylhäällä ilmassa. Se yritti nuuskia sutta, mutta tämä hypähti ikäänkuin leikillään takaperin, ja joka kerta kun koira lähestyi, väistyi susi taaksepäin ja hokutteli siten koiran askel askeleelta kauemmaksi ihmisten turvista. Kerran, ikäänkuin jokin epämääräinen varoitus olisi vilahtanut aivoissa, koira käänsi pänsä ja katsahti kumollaan olevaa rekeä, kumppaneitaan ja molempia miehiä, jotka yhä huutelivat sitä. Mutta mitä sen mielessä lieenee liikkunutkin, se unohtui, kun naarassusi läheni, nuuski sitä tuokion ja sitten jälleen arkana peräytyi, kun koira puolestaan koetti lähennellä.

Sillävälän oli Bill muistanut pyssyn, joka oli kaatuneen reenin alla; mutta ennenkuin hän oli Henrikin avulla saanut reenin käänteeksi, seisovat Yksikorva ja naarassusi jo vierekkäin ja välimatka oli liian pitkä ampumiselle.

Vasta liian myöhään Yksikorva älysi virheensä. Ennenkuin miehet ehtivät huomata mitä tapahtui, teki se käännöksen ja alkoi juosta heitä kohden. Yhtäkkiä he näkivät, miten tusina laihoja, harmaita susia karkasi esiin sulkien siltä paluutien. Silmänräpäyksessä katosi naarassudenkin arkuus ja teeskennelty oikullisuus. Hurjasti äristen se syöksyi Yksikorvan kimppuun. Tämä torjui hyökkäyksen ja yritti juosta reenin luokse kaaressa, koska suora tie sinne oli katkaistu. Mutta yhä enemmän ilmestyi susia, jotka kaikki yhtyivät takaa-ajoon, ja naarassusi laukkasi aivan koiran kintereillä.

— Minne aiot? kysyi Henrik äkkiä laskien kätensä toverinsa käsivarrelle.

Bill tempautui irti.

— En voi tätä kauemmin katsella, sanoi hän. — Niiden ei pidä enää saada meiltä yhtään koiraa, jos minä voin sen estää.

Pyssy kädessä hän riensi lähellä olevaan viidaksoon. Hänen aikomuksensa oli selvä. Hän tahtoi ehtiä Yksikorvan juoksemalle kaarelle ennen takaa-ajajia toivoen pyssy kädessä ja päivänvalossa herättävänsä susissa pelkoa ja siten pelastavansa koiran.

— Kuule, Bill! huusi Henrik hänen jälkeensä. — Ole varuillasi! Älä poistu liian kauas!

Henrik istahti reelle odottamaan, muuta neuvoa hänellä ei ollut. Bill oli kokonaan kadonnut hänen näkyvistään, mutta Yksikorvan hän näki toisinaan vilahdukselta puiden välitse. Henrik piti koiran

kohtaloa toivottomana, ja se näytti itsekin tajuavan vaarallisen asemansa juostessaan ulompaa kaarta, kun taas susilauma laukkasi sisempää.

Turhaa oli toivoa, että Yksikorva ehtisi vainoojistaan niin paljon edelle, että niiden ohitse pääsisi reen luo. Nopeasti lähenivät molemmat radat tuhoisaa yhtymäpistettä. Lumisella lakeudella tapahtui yhteenotto susien sekä Yksikorvan ja Billin välillä, sen Henrik tiesi, vaikka puut ja pensaat estivät häntä sitä näkemästä.

Mutta kovin äkkiä se tapahtui, paljon nopeammin kuin hän oli odottanut. Pamahti laukaus, sitten vielä kaksi aivan peräkkäin, ja hän tiesi, että Billin ampumavarat olivat lopussa. Sitten syntyi hirvittävä rähinä, raivokas ärjyntä ja haukunta. Hän tuns Yksikorvan vihlovan kuolonkiljahduksen, kuuli henkensä heittävän suden hätähuudon, ja sitten kaikki oli lopussa. Raivoisa ärinä taukosi, hurja haukunta kuoli pois, ja syvä hiljaisuus levittäytyi aution seudun yli.

Mies jäi vielä joksikin aikaa istumaan reelle. Hänen ei tarvinnut käydä katsomassa mitä oli tapahtunut; hän tiesi sen yhtä hyvin kuin jos olisi nähnyt sen silmillään. Kerran hän tosin kavahti pysyyn ja sieppasi nopeasti kirveen, joka oli köytetty rekeen kiinni. Mutta sitten hän jälleen istuutui miettimään, ja molemmat jäljellä olevat koirat kyyristyivät vapisten hänen jalkainsa juureen.

Vihdoin hän nousi väsyneenä, ikäänkuin kaikki vastustuskyky olisi hävinnyt hänen ruumiistaan, ja ryhtyi valjastamaan koiria reen eteen. Hän heitti köyden olkapäänsä yli ja rupesi vetämään yhdessä koirien kanssa.

Pitkälle hän ei kulkenut. Heti pimeän tultua hän leiriytyi nopeasti ja keräsi suuren puuvaraston yötä varten. Hän ruokki koirat, keitti iltasensa ja teki itsellensä makuusijan ihan tulen ääreen.

Mutta levosta ei tullut mitään. Ennenkuin hän oli silmänsä ummistanut, olivat sudet jo hänen ympärillään aivan liian lähellä. Nyt ei enää tarvinnut vaivata silmiään niitä nähdäkseen. Ne olivat kaikki ahtaassa piirissä nuotiotulen ympärillä, hän näki ne ihan selvästi. Toiset makasivat, toiset istuivat, jotkut ryömivät vatsallaan häntä kohden tai hiiviskelivät edestakaisin, jotkut nukkuiivatkin. Siellä täällä hän näki jonkun makaavan kiemurassa kuin koira ja nauttivan unen lahjaa, joka oli häneltä kielletty.

Hän hoiti huolellisesti nuotiota, jotta se paloi suurena ja kirk-

kaana, sillä hän tiesi sen ainoaksi keinoksi, millä sai nuo ahnaat pedot pysytetyksi jonkun matkan päässä. Molemmat koirat olivat aivan hänen vieressään ja painautuivat ikäänkuin suojaa rukoillen häntä vasten, muristen kiukkuisesti tai vinkuen peloissaan, milloin joku susi uskaltautui liian lähelle. Sellaisina hetkinä koko piiri näytti heräävän eloon. Sudet hypähtivät pystyyn ja tunkeutuivat eteenpäin, ja joka puolelta kuului leukojen louskutusta ja villiä ärhenteilyä. Sitten melu taas asettui, ja siellä täällä vaipui susi jälleen uneen.

Mutta yhä ahtaammaksi kävi piiri. Vähitellen, tuuma tuumalta se kutistui kokoon, kun siellä täällä susi toisensa perästä ryömi lähemmäksi, kunnes ne enää olivat yhden ainoan hyppäysvälin päässä. Silloin mies monesti sieppasi tulisen kekäleen ja singahutti sen keskelle parvea. Siitä oli seurauksena nopea peräytyminen ja äkäinen louskutus ja murina, kun hyvin tähdätty kekäle oli sattunut liian rohkeaan petoon ja kärventänyt sitä.

Aamulla mies oli väsynyt, raukea ja uninen. Hän keitti pimeässä aamiaisen, ja kun yhdeksän tienoissa päivä valkeni ja susilauma vetäytyi pois, ryhtyi hän työhön, jota oli yön pitkinä tunteina suunnitellut. Hän kaatoi muutamia nuoria mäntyjä ja teki niistä riukuja, jotka kiinnitti korkealle parin puun latvaan tukevaksi telineeksi. Sitten hän hinasi koirien ja vetohihnan avulla ruumisarkun sinne ylös.

— Billin ne saivat ja ehkä saavat minutkin, mutta sinua, nuori mies, ne eivät ikinä saa, puheli hän ruumiille saatuaan sen puuhun talteen.

Sitten hän laittautui matkalle. Kevyt reki luisti nopeasti ja hyppähdellen eteenpäin virkkujen koirien kiidättämänä, sillä nämäkin tiesivät pelastuksensa riippuvan yksinomaan siitä, että päästiin Mac Gurryn varustuksen turviin. Sudet tulivat takaa-ajossaan yhä rohkeammiksi; ne juoksivat huolettomasti perässä ja molemmilla sivuilla, punaiset kielet riippuen ulkona suusta, ja jokainen liike toi näkyviin laihan ruumiin kylkiluut. Ne olivat todellakin pelkkänä luuna ja nahkana, lihakset ohuiksi rihmoiksi kutistuneina, niin että Henrik itsekseen ihmetteli, miten ne vielä jakoivat pysyä jaloillaan, ja odotti joka silmänräpäys niiden suistuvan päistikkaa hankeen.

Hän ei uskaltanut jatkaa kulkua pimeään tuloon asti. Keskipäivällä aurinko ei enää ainoastaan punannut eteläistä taivaanrantaa, vaan vieläpä lähetti kelmeän, kultaisen viirun sen ylitsekin. Hän tervehti tätä hyvänä enteenä. Päivät pitenevät, aurinko palajaa! Mutta tuskin oli sen ystävällinen loiste kadonnut, kun hän jo asetui leiriin. Oli vielä tuntikausia raukeata päivänvaloa ja harmaata hämärää, ja sen ajan hän käytti suuren polttopuuvaraston kokoamiseen.

Yön keralla palasivat sen kauhut. Eivät ainoastaan nälkäiset sudet käyneet julkeammiksi, vaan lisäksi Henrik kärsi valvomisesta. Hän nukahti väkisinkin kyyrötellessään nuotion ääressä, peite hartioilla, kirves polvien välissä ja koira kummallakin puolellaan.

Äkkiä hän heräsi ja näki edessään, tuskin kahden askeleen päässä, suuren harmaan suden, yhden lauman suurimmista. Kun hän katsoi siihen, oikoi se itseään venytellen ja varovasti kuin koira ja haukotteli häntä vasten silmiä, katsellen häntä sellaisin ilmein, kuin olisi pitänyt häntä ainoastaan toistaiseksi lykättynä ateriana, jonka saattoi syödä milloin tahansa.

Ja sama varmuus näytti vallanneen koko lauman. Hän laski parikymmentä sutta, jotka kaikki tuijottivat häneen nälkäisesti tai makailivat rauhassa lumella. Ne muistuttivat hänestä lapsia, jotka seisovat katetun pöydän ympärillä ja vain odottavat lupaa käydäkseen ruokaan käsiksi. Ja hän itse oli nyt ruokana tässä! Hän vain tuumaili, miten ja milloin ateria mahtoi alkaa.

Kun hän sitten heitti puita tuleen, johtui hänelle mieleen, ettei hän vielä milloinkaan ennen ollut niin ihaillut ruumistaan kuin nyt. Hän katseli lihasten leikkiä, ihaili sormien nerokasta rakennetta. Tulen loisteessa hän käyristi niitä hitaasti kerran toisensa perästä, sitten taas suoristi, milloin yhden erältään, milloin kaikki yhtäikaa, ja levitti ne hajalleen tehden nopeita sieppaamisliikkeitä. Hän tarkasteli kynsiä, kosketti sormenpäitä milloin kovasti, milloin pehmeästi, koetellakseen hermojen herkkyyttä. Tämä kaikki viehätti häntä, ja hän alkoi yhtäkkiä rakastaa tätä niin taidokkaasti rakennettua ruumista, joka niin kauniisti, niin sulavasti ja hienosti toimien totteli häntä.

Sitten hän loi aran katseen susiin päin, jotka odottavina piirittivät häntä, ja hänen mieleensä jysähti ajatus, että tämä ihmeellinen

ruumis, tämä elävä liha ei ollut muuta kuin nälkäisten petojen himoitsemaa ruokaa, jonka ne ahnaasti raatelevat hampaillaan, aivan samoin kuin peura tai jänis oli niille vain ruokaa.

Kerran hän säpsähtäen heräsi unesta, joka oli levotonta kuin painajaisen ahdistassa, ja näki edessään punertavan naarassuden. Se istui lumessa vain noin viiden askeleen päässä ja katseli häntä herkeämättä. Molemmat koirat vinkuivat ja murisivat hänen jalkainsa juuressa, mutta susi ei niistä välittänyt. Se katseli vain miestä, ja tämäkin tuijotti siihen hetkisen. Sen katseessa ei ollut mitään uhkaa. Se katseli häntä vain ikäänkuin mieltävästi, mutta hän tiesi, että tämä ilme oli vain ankaran nälän seuraus. Hän oli ruokaa, ja hänen näkemisensä herätti sudessa kiihkeän syömähimon. Sen kita avautui, kuola valui suusta, ja se nuolaisi huuliaan nauttien hengessään aterian ihanasta esimausta.

Raju tuska vavahutti miestä. Hän ojensi kätensä ja tavoitti palavaa kekälettä, millä viskata sutta. Mutta ennenkuin hänen sormensa ehtivät tarttua siihen, oli susi poissa, ja hän ymmärsi, että se oli tottunut väistämään sellaisia heittoja. Paetessaan se oli murisut ja paljastanut valkeat hammasrivinsä ikeniä myöten. Miettiväinen ilme oli kadonnut ja sijalle tullut häijy himo, joka herätti miehessä kauhua. Hän katseli kättään, joka vielä piteli palavaa kekälettä, ja huomasi miten sievästi ja hienosti sormet asettuivat rosoiselle pinnalle, miten ne käyristyivät karkean puun ympäri ja miten herkkätuntoinen pikkusormi, joka joutui liian lähelle palavata osaa, itsestään kavahti polttavaa hehkua ja etsi viileämpää kohtaa. Ja samassa tuokiossa hän näki ilmi-elävästi, kuinka suden valkoiset hampaat musersivat murskaksi nuo herkkätuntoiset, hienohermoiset sormet. Eil! Hän ei ollut vielä koskaan rakastanut ruumistaan niinkuin nyt, kun hän tuskin enää kauan sai sanoa sitä omakseen.

Koko yön hän karkoitteli nälkäisiä petoja tulikekäleillä. Jos hän jonkun kerran nukahti, herätti hänet kohta koirien vingunta ja murina. Aamu tuli, mutta ensi kerran tapahtui nyt, etteivät sudet päivän valjetessa poistuneetkaan. Mies odotti turhaan niiden hajaantumista. Ne jäivät piiriin hänen ja nuotion ympärille ja osoittivat julkeaa varmuutta, joka riisti mieheltä aamunkoiton synnyttämän rohkeuden.

Hän teki epätoivoisen yrityksen hankkiutua jatkamaan mat-

kaa, mutta samassa silmänräpäyksessä, kun hän poistui nuotion suojasta, ponnahti rohkein susi häntä kohden. Hyppäys oli liian lyhyt; mies pelastui vetäytymällä taaksepäin, mutta tuskin kuuden tuuman päässä hänen kupeestaan pedon hampaat paukahtivat vastakkain. Muukin lauma karkasi häntä kohden, mutta syytämällä kekäleitä oikeaan ja vasempaan hän ajoi sudet takaisin kunioittavan matkan päähän.

Ilmipäivälläkään hän ei uskaltanut jättää nuotiota mennäkseen puita hakkaamaan. Noin kahdenkymmenen jalan päässä kohosi valtavan suuri, kuiva kelohonka. Hän kulutti puolet päivästä siirtämällä leirinuotiota puuta kohden, jolloin hänellä myötäänsä oli valmiina puoli tusinaa palavia risukimppuja vihollistensa varalta. Päästyään hongan luo hän tutki ympäröivää metsää saadakseen selville, mihin suuntaan puu oli kaadettava, jotta antaisi mahdollisimman paljon polttoainetta.

Yö kului kuten edellinenkin, paitsi että unen tarve kävi ylivoimaiseksi. Koirien ärhentely menetti vaikutuksensa, sillä ne murisivat nyttemmin herkeämättä, eivätkä hänen unenpöpperöiset, puolittain turtuneet aistimensa enää eroittaneet, milloin melu kasvoi äänekkäämmäksi ja uhkaavammaksi.

Kerran hän säpsähtäen havahti; naarassusi oli tuskin metrin päässä hänestä. Koneentapaisesti hän sieppasi tulisen kekäleen ja lennätti sen suoraan pedon avoimeen kitaan. Susi pakeni ulvoen tuskasta, ja riemuitessaan palaneen karvan ja lihan kärystä mies näki sen kiukkuisesti ärjyen ravistelevan päätänsä.

Ennenkuin jälleen nukkui, sitoi hän sitten oikeaan käteensä palavan kuusenoksan. Vain lyhyeksi tuokioksi hän ummisti silmänsä; sitten hänet herätti kipu, kun liekki nuoleksi hänen kättänsä.

Tällä tapaa hän jatkoi tuntikausia, ja kaikki kävi hyvin, kunnes kerran sattui, ettei hän tullut sitoneeksi oksaa kyllin lujasti kiinni. Kun hänen silmänsä sillä kertaa olivat menneet umpeen, putosi oksa hänen kädestään.

Hän uneksi olevansa Mac Gurryn varustuksessa. Siellä oli lämmin ja hyvä olla, ja hän pelasi korttia päällysmiehen kanssa. Samalla hänestä näytti, että varustus oli yltymäri susien piirittämä. Ne ulvoivat portilla, ja monta kertaa joko hän tai päällysmies keskeytti pelin kuunnellakseen ja nauraakseen niiden turhia sisään-tunkeutumis-yrityksiä. Mutta yhtäkkiä kuului romahdus. Portti

särkyi jollakin merkillisellä tavalla, ja hän näki, miten sudet tunkeutuivat varustuksen suureen asuintupaan. Melu ja ulvonta kävi hirvittäväksi, ja tämä ulvonta häiritsi häntä nyt. Uni muuttui toiseksi, mutta ulvonta jatkui edelleenkin.

Hän heräsi äkkiä aivan valveille ja huomasi, että melu olikin todellista. Hirveästi ulvoen ja leukojaan louskutellen sudet karkasivat hänen kimppuunsa. Yhden hampaat olivat jo kiinni hänen käsivarressaan, ja kun hän vaistomaisesti hyppäsi tuleen, tunsu hän, miten toinen tarrautui hampallaan hänen jalkaansa. Ja nyt alkoi ankara taistelu tulen aseilla. Paksut nahkakintaat suojelivat jonkun aikaa hänen käsiään, kun hän riehui syytäen joka taholle tulisia hiiliä, niin että nuotio näytti tulivuoren purkaukselta.

Mutta tätä ei voinut kestää kauan. Kuumuus kärvensi hänen kasvojaan, silmäripset ja kulmakarvat olivat palaneet, ja jalkoja poltti sietämättömästi. Palava risu kädessä hän hyppäsi tulesta pois, mutta sudet hän oli jo ajanut pakosalle. Kaikkialla, minne tulisia kekäleitä oli pudonnut, kuului lumesta sihinää, ja tuontuostakin ilmaisi äkäinen murina ja hurja loikkaus, että joku pakeneva susi oli astunut hehkuvalle kekäleelle.

Viskattuaan vielä pari kekäleitä viimeisten vihollistensa jälkeen mies heitti savuavat nahkakintaansa lumeen ja alkoi jäähdytellä jalkojaan tömistämällä niitä.

Molemmat viimeiset koirat olivat poissa, ja hän tiesi hyvin, että ne olivat olleet vain yhtenä ruokalajina siinä pitkäksi venyneessä ateriasa, jonka alkuna oli ollut Paksu ja jonka jälkiruuaksi hän nähtävästi oli itse joutuva.

— Mutta vielä ette ole minua saaneet! karjui hän puiden nyrkkiä nälkäisille pedoille.

Hänen äänensä sai taas koko lauman kiihdyksiin. Murina yltyi, ja naarassusi hiipi lähelle ja katseli häntä ahnain silmin.

Hän ryhtyi nyt panemaan toimeen ajatusta, joka oli juolahtanut hänen mieleensä. Hän laajensi nuotion suureksi kehäksi ja asettui sen keskelle, levitettyään makuupeitteen allensa suojaksi sulavaa lunta vastaan. Mutta tuskin hän oli kadonnut tulimuurin taakse, kun koko lauma jo lähestyi uteliaana, nähdäkseen mitä hänestä oli tullut. Tähän asti oli nuotion lähistö ollut niille kielletty alue; nyt ne sijoittuivat aivan tulen äären loikomaan, räpyttivät silmiään kuin koirat, haukottelivat ja venyttelivät laihoja jäseniään oudon suloi-

sessä lämmössä. Yhtäkkiä naarassusi kohosi istualleen, nosti kuononsa tähtiä kohden ja alkoi ulvoa. Heti seurasi susi toisensa jälkeen esimerkkiä, kunnes koko lauma kyykötti kuono taivaaseen päin täyttäen ilman nälkäisellä ulvonnalla.

Vihdoin koitti aamu ja valkeni päivä. Mies yritti astua tulikehän ulkopuolelle, mutta sudet olivat oitis häntä ahdistamassa. Hänen olisi välttämättä pitänyt mennä polttopuita hankkimaan, sillä varasto oli lopussa ja nuotio palanut matalaksi. Kekäleitä viskelemällä hän tosin sai sudet väistymään, mutta pitkälle ne eivät enää peräytyneet, ja kun hän vihdoin luopui siitä ja hoippui takaisin tulikehän keskelle, hyppäsi eräs susista häntä kohden, mutta liika lyhyeen, niin että pudota mötkähti keskelle hehkuvaa hiillosta. Peto kiljahti kauhusta, irvisti pahasti ja nilkutti takaisin jäähdytelläkseen kypäliään lumessa.

Mies kyyristyi jälleen peitteelle. Istuessaan siinä yläruumis eteenpäin kurotettuna, pää polvien välissä, hän näytti heittäneen taistelun sikseen. Vain silloin tällöin hän kohotti katseensa tarkastellakseen tulen riutumista. Liekkipiiriin alkoi syntyä aukkoja, jotka suurenivat suurenemistaan.

— Kai te jo kohta tulette minua noutamaan, mutisi hän. — Joka tapauksessa tahdon nyt nukkua.

Kerran hän heräsi ja näki aivan edessään naarassuden seisovan liekkien välisessä aukossa katsellen häntä herkeämättä. Sitten hän jälleen heräsi, vain hetkistä myöhemmin, vaikka hänestä näytti, että oli jo kulunut tuntikausia. Sillä ihmeellinen muutos oli tapahtunut, niin arvoituksellinen, että hän kummissaan avasi silmänsä selälleen. Hän ei aluksi ensinkään käsittänyt mitä oli tapahtunut, mutta sudet olivat poissa, ja vain tallattu lumi yltympärillä osoitti, kuinka lähellä häntä ne olivat olleet. Uni riisti hänet uudelleen valtaansa, ja hänen päänsä painui rinnalle.

Mutta silloin hän äkkiä säpsähti. Hän oli kuullut ihmisääniä, lumen narskumista rekien alla, vetohihnojen natinaa, koirien haukuntaa. Neljä rekeä nousi jokitörmää ylös hänen leiripaikkaansa kohden.

Kohta seisoj joukko miehiä Henrikin ympärillä, joka kyykötti sammumaisillaan olevien tulien keskellä. He ravistelivat häntä, herättivät hänet väkisinkin valveille. Hän katsoi heihin kuin juopunut ja soperteli kummallisella, unenpöpperöisellä tavalla:

— Ruskea naarassusi . . . tuli syömään koirien kanssa . . . söi ensin koiranruokaa . . . sitten söi koirat . . . ja Billin . . .

— Missä lordi Alfred on? huusi eräs miehistä hänen korvaansa ravistaen häntä kovakouraisesti.

Henrik pudisti päätänsä.

— Ei, häntä se ei saanut. Ei saanut. Hän on puussa ylhäällä, siellä edellisellä leiripaikalla.

— Kuollutko? kirkaisi mies.

— Kuollut, niin — ja arkussa, vastasi Henrik. Sitten hän pudisti ärtyisästi kysyjän käden olkapäältään ja jatkoi: — Anna minun olla, kuuletko! Minä olen niin lopen väsynyt . . . Hyvää yötä, miehet.

Hänen silmänsä ummistuivat, leuka painui rintaa vasten, ja tuskin he olivat saaneet hänet nostetuksi rekeen peitteille, kun hänen kuorsauksensa jo kajahti hyiseen pakkas-ilmaan.

Mutta kuuluipa toinenkin ääni, heikko ja kaukainen. — Nälkäiset sudet siellä ulvoivat lähtiessään uuden saaliin hakuun, kun ihminen oli niiltä mennyt hukkaan.

Tiikerinpyynti Pohjois-Afrikan rannikolla.

Erään saksalaisen matkakirjeestä vuodelta 1840.

Lähdimme ratsastamaan aamulla varhain ennen auringonnousua. Edellisenä iltana olimme hieroneet koko ruumiimme öljyllä ollaksemme notkeammat, kuten sanotaan. Mutta minulle se temppu ei tehnyt hyvää, luullakseni siksi, että se tukkeaa hikihuokoset. Olin senvuoksi nukkunut huonosti ja istuin nyt täysiverisen arabialaisen rotuhevoseni selässä puisevampana ja jäykempänä kuin koskaan. Juuri päästyämme Tangerin likaisilta, ahtailta kaduilta aukealle tasangolle nousi aurinko heittäen ruusunpunaisen hohteen yli rehevän maiseman. Mutta emme siitä nyt paljoa välittäneet. Meitä oli kahdeksan eurooppalaista, ja seurueenamme oli kaksitoista beduiinia sekä kolmantentoista nuori poikanen, noin neljäntoistavuotias, kasvoiltaan niin ruma kuin ikinä olla saattoi, mutta vartaloltaan ihmeteltävän siro ja notkea. Kuten tavallista on, olimme vaihtaneet eurooppalaiset vaatteemme aivan kevyihin housuihin ja eräänlaiseen hyvin ohueen nuttuun. Muutaman hiekkaisen harjujonon kuvetta kulki tumma tie loitoten kaukaisuuteen, ja sitä pitkin läksimme viipymättä ratsastamaan. Ei juuri ollut toivoa, että olisimme täällä tavanneet petoja, mutta ei se mahdotontakaan ollut, ja senvuoksi panimme pistoolit vyöhön pystyyn, jotta olisivat oitis käsillä, asetimme lyhyen keihään mukavasti poikki puolin polville ja lasketimme sapeli käsivarressa riippuen viidakoon, beduiinipoika etunenässä tähystellen maata ja tiheikköä ilveksensilmillään.

Aurinko nousi yhä korkeammalle, ja helle kävi rasittavammaksi, mutta muutamat öljypuut ja taatelipalmut antoivat meille virkistävää siimestä. Niiden katveeseen pysähdyimme hetkeksi,

söimme pikaisen aamiaisen ja nousimme sitten taas ratsaille. Beduiinipoikamme väitti, ettemme löydä petoja ennen iltaa, ja totta olikin, että saimme matkata yhä kauemmaksi etelään tapaamatta mitään. Myöhään iltapäivällä lähestyimme erästä kylää, mutta sen asukkaat läksivät pakoon heti meidät nähtyään. Muutamia minuutteja olimme senvuoksi todella herroina kylässä, jossa oli vain joitakuuta vanhuksia ja lapsia; naisetkin olivat paenneet tai piiloutuneet. Näimme myös karjalaumat, jotka olivat hajallaan suunnatoman laajalla alueella, ja minun täytyy tunnustaa, että tällainen karjanpito on epäilemättä sangen tehokas keino rosvoja vastaan; sillä olipa näitä vaikka suurikin joukko, käy heille mahdottomaksi koota ja viedä pois noin hajallaan olevia laumoja. Turhaan olimme antaneet jos jonkinlaisia rauhanmerkkejä tyynnyttääksemme asukas-parkoja. Vasta kun jälleen ratsastimme kylästä, missä olimme vain juoneet hieman vettä, ja kun pakolaiset huomasivat, ettemme suinkaan himoinneet heidän tavaraansa, tulivat he esiin ja juosten ja kerjäten kokoontuivat pian ympärillemme epäilyttävän suureksi laumaksi, joka sekä mieslukuun että aseisiin katsoen oli meidän joukkoamme paljon voimakkaampi. Itse asiassa olisimmekin perin helposti voineet tässä joutua veriseen kahakkaan, kun kerjäläiset kävivät yhä tunkeilevammiksi ja heidän joukkoonsa ilmestyi ratsastajiakin. Kun sitten saimme kerjuusanojen sijasta kuulla kirouksia ja haukkumisia ja kun jälkijoukkomme kävi yhä äänekkäämmäksi ja lopulta täyttä kurkkua kiljuen ahdisti meitä, laskimme hevosemme täyteen laukkaan ja suorastaan pakenimme välttääksemme käsirysyä. Se oli häpeällisin, mutta viisain keino, mihin saatoimme turvautua, koska emme parhaassakaan tapauksessa olisi voittaneet edes kunniaa.

Sitten aurinko pian laski ja me saavuimme laajalle mäkimaalle. Sen halki ratsastettuumme näimme edessämme hiekka-aavikon, ja vain kaukainen, tumma juova osoitti meille, että sen toisella puolen oli taas metsää. Oikealla puolellamme, melkoisen matkan päässä, kohosi vuoristo. Siellä asui joku beduiiniheimo, jonka nimen olen unohtanut.

Täällä aavikolla keksi beduiinipoikamme, joka yhä kulki etumaisena, tiikerin jäljet hiekassa. Seurasimme hänen huudahdustaan ja näimme todellakin nuo helposti tunnettavat jäljet. Tiikeri näet kävelee siten, että etujalat ovat lähempänä toisiaan kuin taka-

jalat, joilla se astuu verrattain kömpelösti ja hajalla säärin; mutta juuri tästä syystä sen hyppäys on sitä voimakkaampi ja varmempi. Hajasäärisyydestä siis tuntee tiikerin, ja takajalkojen välin leveydestä voi myös päättää, miten suuri ja väkevä peto on. Tämä, jonka jäljet nyt olivat edessämme, näytti olevan kookkaimpia, mitä rannikkoseuduilla tavataan. Seurasimme jälkiä. Niin kauan kuin takajalkojen jäljet ovat etujalkojen jälkien takana ja jalat nousevat vuorotellen, osoittaa se, että eläin astelee rauhallisesti. Niin oli tässäkin tapauksessa. Seurasimme pedon suoraa, tasaista kulkusuuntaa. Tässä se on pysähtynyt, tässä äkkiä käännähtänyt. Tässä kohden se nähtävästi on lähtenyt nopeampaan juoksuun, koska jokainen käpälä on painunut syvemmälle ja heittänyt jälkeensä pienen kasan hiekkaa. Nyt tiesimme, että saimme kelpo matkan seurata näitä jälkiä. Niiden tuoreudesta saatoimme myös päättää olevamme jotenkin lähellä jaloa eläintä, ja auringon kallistuessa laskuunsa saavuimme metsänreunaan, missä korkea ruohonkasvu teki jäljet vaikeammin eroitettaviksi.

Siellä laskeuduimme ratsailta päättäen tarpeen vaatiessa yöpyä paikalle. Mutta beduiinipoikamme yllytyksestä jäimmekin vain hetkeksi siihen levähtämään ja syömään niukan aterian, jonka jälkeen taas nousimme hevosten selkään tarkastellaksemme pojan neuvosta seutua ja maaperää.

Ja se olikin oiva neuvo. Metsä oli poikittain edessämme hyvin pitkänä, mutta jotenkin kapeana vyöhykkeenä. Ainakaan emme olleet vielä täyttä puolta tuntia jatkaneet ratsastusta äskeiseen suuntaamme, kun jo jälleen näimme edessämme jotenkin laajan hiekkatasangon. Poika kiiti nopeasti tasankoa ristiin-rastiin, mutta ei löytänyt tiikerinjälkiä. Ja koska nämä pedot harvoin juoksevat muuten kuin suoraan eteenpäin, teimme sen oikean johtopäätöksen, ettei tiikeri ollut kadonnut oikealle eikä vasemmalle metsän pituussuuntaan, vaan että se oli jossakin lähellämme.

Pitikö meidän uskaltaa näin illansuussa ruveta pyyntiin metsän pimeydessä? Se oli painava kysymys. Monet olivat yrityksen puolella, monet sitä vastaan. Pikku beduiinipaholaisemme — pojan olennossa oli tosiaankin jotain paholaisen tapaista — tappeli kynsin hampain sitä ehdotusta vastaan, ettei ollut heti ryhdyttävä pyyntiin; hän ei tahtonut tietää mistään viivytyksestä. Hän satti meitä laiskureiksi ja yltyi ihan raivoon, ikäänkuin me olisimme olleet hä-

nen renkejään, joita hän komensi työhön. Meitä eurooppalaisia tämä huvitti; lopulta hän kuitenkin kävi niin kiukkuiseksi, että eräs seuralaisistamme, joka oli pojan sukulainen, suuttui hänen sopimattomasta käytöksestään ja kohotti keihänsä löylyttääkseen häntä sen varrella, mutta silloin poika päästi silmäimme edessä hurjan naurunrähäkän ja katosi. Hän oli läimäyttänyt kupeille ratsuaan, joka oli yhtä vimmatun hurjapäinen kuin hän itsekin, ja tämä ryntäsi metsään, niin että siinä tuokiossa kadotimme hänet näkyvistämme. Vasta myöhemmin, kun seisoiimme hiljaa höristä korviamme, kuulimme hänen ajaa karkuuttavan kaukana viidekossa.

Kului joltisenkin pitkä aika. Olimme tehneet suunnitelmamme ja päättäneet yöpyä metsänreunaan, johon aioimme rakentaa nuotion. Pojasta ei enää kuulunut mitään, ja me aloimme huolestua pikku paholaisemme tähden. Vallan kaukana hän ei voinut olla. Huusimme, mutta vastausta ei kuulunut; uhkailimme, kaikki turhaa. Olikohan hän joutunut liian kauas? Päätimme huutaa kaikki yhtäkaaa, jotta hän varmasti kuulis; mutta sittenkään ei tullut vastausta. Aloimme lopulta katsella metsänreunasta nuotion paikkaa, johon olisimme voineet leiriytyä.

Teltta meillä oli muassamme, mutta yö oli niin ihana, ettei sitä tarvittu. Niin harmissamme kuin olimmekin pikku paholaisellemme, kadehdimme kuitenkin joka mies hänen rohkeuttaan emmekä senvuoksi tahtoneet ajatellakaan ryömiä teltan suojaan.

Tuskin olimme ennättäneet päästä yksimielisyyteen leiripaikasta, kun ratsumme yhtäkkiä alkoivat omituisesti vavista; ne kohotelivat päitänsä, ravistelivat harjojaan, korskuivat ja levittivät silmänsä suuriksi. Me tiesimme mitä se merkitsi. Jalorotuiset hevoset vainusivat pedon läheisyyden. Kuuntelimme. Oli jo liian pimeä, jotta olisi voinut ruveta tiikeriä metsästä etsimään, ja kuutamokin oli meille epäedullinen, se kun teki varjot vain läpinäkymättömämmiksi. Käskenättä olimme kaikki tarttuneet aseisiin ja pinnistimme korviamme kuullaksemme jotakin. Vähän aikaa oli aivan hiljaista; sitten kuulimme viidakosta ritinää, ja rauhattomat ratsumme ilmaisivat meille selvästi, mistä se johtui. Sitten lähenelehtien kahina, joka ilmeisesti johtui hevosen laukkaamisesta viidakon halki, ja taempaa kuului oksien ritisevää katkeilemistä. Humaus kävi joukkomme läpi; kaikki oivalsimme, että peto ajoi takaa pikku

paholaistamme ja hänen hevostaan. Ja miltei pikemmin kuin tässä ennätän kertoa, syöksyi viidakosta esiin ratsu, jonka selässä poika istui tai pikemmin makasi suullaan, pää hevosen kaulalla ja katsoen meihin villisti hehkuvilla silmillään. Mutta hänen jäljessään syöksyi kaksi tiikeriä metsän pimennosta, ja ennenkuin olimme ehtineet ajatellakaan aseiden käyttöä, olivat ne pyyhkäisseet meidän keskeltämme aavikolle.

Mutta me tiesimme mitä oli tehtävä. Edessämme hiekkatantterella pani beduiinipoikamme toimeen taistelun, joka on suurenmoisimpia, mitä olen koskaan nähnyt. Minulle itselleni jäi liian vähän aikaa taistellakseni mukana; sain tehdyksi kaikkiaan yhden piston, mutta se olikin aito espanjalainen.

Pian saavutimme pedot, ja tuliaisiksi pamahti yhtäaikaa kaksikymmentä pistoolia. Emme ampuneet suotuisan tuloksen toivossa, sillä tiesimme hyvin, että monet luodit eivät osu ja että ne, jotka osuvat, eivät tapa. Näitä petoja voi haavoittaa kuolettavasti vain muutamiin paikkoihin ruumista. Mutta laukauksilla oli kuitenkin toivottu vaikutus. Pedot säikähtivät, ja me voitimme aikaa niin paljon, että ennätimme muodostaa niiden ympärille piirin, jonka keskessä pieni paholaisemme vielä teiskaroi hevosineen. Keihäs tai miekka oli meillä jokaisella kädessä. Oltiin hetkinen aivan hiljaa. Toinen tiikeri avasi kitansa ja päästi lyhyen, kammottavan ulvahuksen. Kiiluvat silmät, avoimet kidat ja valkoiset hampaat näyttivät kuutamossa kamailta. Toinen peto, joka oli suurempi, ei ulvonut, vaan kyyristäytyi hyppäämään ja lennähti samassa tuokiossa erään ranskalaisen kimppuun (hän on luullakseni Tangerissa asuvan Ranskan konsulin lanko). Mikä uljas hyppäys! — Mutta ranskalainen — toden totta, häntä olisi luullut espanjalaiseksi! — kiskaisi samassa silmänräpäyksessä ratsunsa pystyyn ja sivalsi lennossa kohtisyöksyvää petoa rintaan niin navakasti, että se suistui maahan kyljelleen. Ne onnelliset, jotka sattuiivat olemaan lähellä, luulivat jo pääsevänsä helpolla saaliin herroiksi; kymmenkunta keihästä ja säilää välähti, ja muutamat sattuiivat lujastikin petoon, mutta tämä oli oitis jaloillaan taas ja karkasi erään beduiinin hevosen kimppuun tarrautuen hampaillaan kiinni sen reiteen. Siinä muodostui kummallinen ryhmä, kun tiikerin sekä etu- että takapääläin kynnet iskeytyivät hevosen nahkaan. Samassa tuokiossa — kaikki tapahtui muuten paljoa nopeammin kuin voin kertoa —

hevonen karkasi pystyyn, heitti ratsastajan selästään, teki muutamia hurjia hyppyjä hirnuen vihlovasti ja viskautui sitten selälleen aivan sananmukaisesti rutistaen allensa tiikerin. Huu, kuinka peto levitti verisen kitansa ammolleen! Hevonen puristi painollaan sen rintaa ja kurkkua. Näytti siltä, kuin olisi maasta hevosen alta kasvanut esiin läähättävä, verinen tiikerinkita; mutta kauan ei tätä näytelmää kestänyt. Pistoja ja iskuja alkoi sadella, ja pian oli tiikeri hengettömänä. Minä sain olla siinä vain katselijana. Keihäs koholla ajaa karahuttelin ratsullani ympäri, mutta toiset olivat lähempänä ja ehkä taitavampiakin.

Silloin muistan yhtäkkiä toisen pedon, ja kautta pyhän Yrjänän — otollisempaan aikaan ei se olisi voinut johtua mieleeni! Mitä se oli tällävälän tehnyt, sitä en tiennyt; syöksyn vain paikalle ja näen kaksi paholaista ottelussa keskenään. Haavoittunut hevonen laukkaa ratsastajatta poispäin. Eräs eurooppalainen viruu maassa, kuolleena ehkä, ja kahden toisiansa vasten painautuneen hevosen ääressä on syntymässä hirvittävä näytelmä. Toisella puolen riippuu meidän pikku paholaisemme tuijottaen hurjistunein katsein tiikerin ammottavaan kitaan ja palaviin silmiin. Pedon käpälät ja avoin kita ovat toisen hevosen kupeella, takajalat ovat maassa ja taivutautuvat juuri nyt hyppäykseen . . .

En voi sanoa, että olisin juuri mitään harkinnut sillä hetkellä. Kaikki tapahtui yhtäkkiä. Suhahdus vain, ja keihääni törrotti pystyssä tiikerin kidassa, terä syvällä kurkussa, — aito espanjalainen tempu!

Peto lensi nurinniskoin, mutta keihäs pysyi sen kidassa, vaikka se miten olisi riehunut väännellen päätään maassa. Se oli näky! Pää kaivautui hiekkaan, murhaavat käpälät huitoivat ilmaa ja häntä pieksi maata, niin että pauke kuului kauas. Sitten peto kiertyi keräksi, viskautui takajaloilleen ja sitä tietä seisoaalleen, mutta ei saanut päätään jalkainsa väliin, kun keihäs oli kurkussa. Sitten se teki vielä muutamia hurjia loikkauksia, hypähti ilmaan, putosi jysähtäen maahan ja heitti henkensä.

Mailta ja Meriltä

Seikkailukirjasarja, toimittaa Teuvo Pakkala. Kukin sarja maksaa ainoastaan
..... 25 penniä

- N:o 28. **Rajalahden torppa.** Kertomus 1808/9 vuoden sodasta.
- N:o 27. **Yö valaskalan selässä.**
- N:o 26. **Susien saaliina.** Seikkailu pohjan pimeillä perillä.
- N:o 25. **Aarnihauta** ja muita seikkailukertomuksia.
- N:o 24. **Vuoren vanhus.** Erinomaisia eläintarinoita.
- N:o 23. **Pyörremyrskyn hyvätyö.** Kaksi jännittävää kertomusta.
- N:o 22. **Kohtalonsa tietä.** Kaksi kertomusta.
- N:o 21. **Tiibetissä vankina.** Jännittävä kertomus retkeilijän seikkailuista.
- N:o 20. **13-vuotias sankari.** Kertomus buuri-sodasta.
- N:o 19. **Saarroksissa.** Ranskan ja Saksan viime sodasta.
- N:o 18. **Eksyksissä präria-aavikolla.**
- N:o 17. **Lumimyrskyssä.** Kolme kertomusta.
- N:o 16. **Sidi Numan ja hänen hevosensa.** Uusia kertomuksia arabialaisesta sarjasta 1001 yön tarinoita.
- N:o 15. **Nini.** Kertomus Ranskan vallankumousajoilta.
- N:o 14. **Kaksijalka.** Kertomus siitä miten ihminen on tullut luomakunnan herraksi.
- N:o 13. **Apahien hyökkäys.** Seikkailuja kaukaisessa lännessä.
- N:o 12. **Yö metsästäjän kodissa.** Neljä seikkailurikasta kertomusta.
- N:o 9—11. **Nansenin pohjoisnaparetkiltä.** N:o 9. Laivalla napameritse. N:o 10. Suksilla ja kajakilla. N:o 11. Talvea saarella nimettömällä.
- N:o 8. **Musta kaleerilaiva.** Merikertomus v:ltä 1599.
- N:o 7. **Tito.** Jännittävä kertomus arosudesta.
- N:o 6. **Ilhmeitten maassa.** Kreikkalaisia satuja.
- N:o 5. **Ksi-Ksin luolan ihmelukko.** Itämaalainen seikkailukertomus.
- N:o 4. **Kylmä sydän.** Peikkotarina.
- N:o 3. **Aamukellot.** Tarina uljaasta Veronika-neidistä.
- N:o 2. **Taistelu paalumajalla.** Kertomus Amerikan aarniometsistä.
- N:o 1. **Karkuri.** Kertomus Tyynen meren saarelta.

.....
Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsingissä